

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

29. september 2005

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 7. oktober 2005 – dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) og møde i de blandede udvalg med deltagelse henholdsvis af Norge og Island og af Schweiz den 12. oktober 2005 - vedlægges Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations notat vedrørende de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

NOTAT

Dato: 28. september 2005
Kontor: Internationalt kontor
J.nr.: 2005/4050-717

Bidrag til samlenotat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) og møde i de blandede udvalg med deltagelse henholdsvis af Norge og Island og af Schweiz den 12. oktober 2005

Dagsordenspunkt 17): Rådskonklusioner om regionale beskyttelsesprogrammer: pilotforslag.....

Dagsordenspunkt 18): Rådskonklusioner vedrørende frivillig tilbagevenden.....

Dagsordenspunkt 19): Direktiv og to forslag til henstillinger, der skal lette tredjelandstatsborgeres indrejse med henblik på videnskabelig forskning i Det Europæiske Fællesskab. KOM (2004) 178 endelig

Dagsordenspunkt 20): Europa-Parlamentets og Rådets kommende forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold. (KOM (2004) 835 endelig)

Dagsordenspunkt 17): Rådskonklusioner om regionale beskyttelsesprogrammer: pilotforslag

Nyt notat.

Resumé:

Med drøftelse af en række rådskonklusioner ventes Rådet at opnå politisk enighed om, at der iværksættes to pilotprogrammer som beskrevet i Kommissionens meddelelse om regionale beskyttelsesprogrammer af 1. september 2005. Medlemslandene forventes at kunne tilslutte sig politisk enighed og senere vedtagelse af konklusioner om iværksættelse af pilotprogrammer. Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen. I det omfang Danmark ønsker at finansiere de regionale beskyttelsesprogrammer eller dele heraf, vil det få statsfinansielle konsekvenser.

1. Indledning

I sin meddelelse af 14. juni 2004 om en styret indrejse i EU for personer med behov for beskyttelse og kapacitetsopbygning i nærområder fremlagde Kommissionen forslag til en ny tilgang til asyl- og flygtningeområdet, herunder etableringen af regionale beskyttelsesprogrammer. Regionale beskyttelsesprogrammer har til hensigt at forbedre adgangen til varige løsninger for de flygtninge, der opholder sig i nærområderne. Det Europæiske Råd opfordrede med vedtagelse af Haag-programmet den 4. – 5. november 2004 Kommissionen til at udvikle sådanne regionale beskyttelsesprogrammer, herunder indledningsvist som del af en pilotfase. Den 1. september 2005 vedtog Kommissionen en meddelelse om regionale beskyttelsesprogrammer.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12. oktober 2005 ventes Rådet at drøfte et sæt konklusioner om iværksættelse af to pilotprogrammer om indsats i flygtninges nærområder på baggrund af Kommissionens meddelelse med henblik på at opnå politisk enighed herom. Konklusionerne ventes formelt vedtaget på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 24. oktober 2005 eller på et senere rådsmøde.

2. Indhold

Konklusionerne udgør Rådets tilsagn til, at der iværksættes to pilotprogrammer som beskrevet i Kommissionens meddelelse om regionale beskyttelsesprogrammer af 1. september 2005. Meddelelsen indeholder en handlingsplan for to pilotprogrammer til forbedret beskyttelse i nærområdet.

Den overordnede målsætning for regionale beskyttelsesprogrammer er en forbedret adgang til varige løsninger for de flygtninge, der opholder sig i nærområderne, herunder ved kapacitetsopbygning af de pågældende landes asylsystemer.

De regionale beskyttelsesprogrammer forventes at indebære implementeringen af projekter, der har til formål i de relevante lande at forbedre beskyttelse af flygtninge generelt, etablere en effektiv asylprocedure, forbedre modtagelsesfaciliteter for asylansøgere og flygtningene, forbedre infrastrukturelle forhold for såvel flygtninge som lokalbefolkning samt træne og uddanne personer, der håndterer asylansøgere og flygtninge. Herudover skal registrering af asylansøgere og flygtninge og genbosætning af kvoteflygtninge indgå i programmerne.

Det foreslås, at de to indledningsvise pilotprogrammer placeres i de vestlige SNG-lande, Ukraine, Moldova/Hviderusland, blandt andet med fokus på tjetjenske flygtninge og i De Store Søer Region i Afrika, herunder særligt Tanzania, primært for at forbedre vilkårene for burundiske og congolesiske flygtninge. Fremtidige beskyttelsesprogrammer vil efter Kommissionens opfattelse med fordel kunne placeres i Nordafrika, området omkring Afghanistan og Afrikas Horn.

3. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen venter at kunne tilslutte sig vedtagelsen af konklusioner om iværksættelse af pilotprogrammer på baggrund af Kommissionens meddelelse om regionale beskyttelsesprogrammer.

4. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der forventes at være bred støtte blandt medlemsstaterne til en fælles EU-indsats i nærområderne og til det overordnede indhold af Kommissionens meddelelse om regionale beskyttelsesprogrammer. På denne baggrund forventes medlemsstaterne at opnå politisk enighed og senere formelt vedtage konklusioner om iværksættelse af pilotprogrammer på baggrund af Kommissionens meddelelse herom.

5. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 22. september 2005.

Kommissionens meddelelse om en styret indrejse i EU for personer med behov for beskyttelse og kapacitetsopbygning i nærområder blev drøftet den 24. maj 2005.

6. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

7. Nærhedsprincippet

Regionale beskyttelsesprogrammer iværksat i overensstemmelse med meddelelsens handlingsplan er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om en politik, der på EU-niveau skal styrke dels den fælles asylpolitik, dels EU's engagement i opbygningen af beskyttelseskapaleten i nærømråderne.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Konklusionerne forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. I det omfang Danmark ønsker at medfinansiere de regionale beskyttelsesprogrammer eller dele heraf, vil det få statsfinansielle konsekvenser.

Sagen skønnes endvidere hverken at få samfundsøkonomiske, miljømæssige eller beskyttelsesmæssige konsekvenser.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Forslag til rådskonklusioner om iværksættelse af pilotprogrammer i nærømråder har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Forslag til rådskonklusioner om forbedret adgang til "holdbare løsninger" blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 2. november 2004.

Kommissionens meddelelse om en styret indrejse i EU for personer med behov for beskyttelse og kapacitetsopbygning i nærømråder blev forelagt for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2005.

Dagsordenspunkt 18): Rådskonklusioner vedrørende frivillig tilbagevenden

Nyt notat.

Resumé:

Rådet (retlige og indre anliggender) ventes at vedtage konklusioner vedrørende frivillig tilbagevenden. Medlemslandene forventes at støtte konklusionerne. Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen. Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser.

1. Indledning

Det britiske formandskab fremlagde den 1. september 2005 udkast til rådskonklusioner vedrørende frivillig tilbagevenden.

Konklusionerne har ikke form af en retsakt og er efter deres indhold ikke retligt bindende. Konklusionerne er derfor ikke omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12. oktober 2005 forventes konklusioner vedrørende frivillig tilbagevenden vedtaget som a-punkt.

2. Indhold

I konklusionerne fastslås det indledningsvis, at frivillig tilbagevenden af tredjelandstatsborgere er et vigtigt element i en balanceret og effektiv tilgang til udsendelse eller tilbagevenden af afviste asylansøgere og andre udlændinge.

Det angives, at frivillig tilbagevenden kan være relevant i forhold til afviste asylansøgere, asylansøgere, der afventer udfaldet af deres ansøgning om asyl, personer med midlertidig beskyttelsesbehov og eventuelt tillige udlændinge med ulovligt ophold samt udlændinge med opholdstilladelse.

Det fremgår, at information om muligheden for frivillig tilbagevenden bør være let tilgængelig på et så tidligt tidspunkt som muligt.

Derudover angives der eksempler på hvilke elementer, der kan indgå i programmer for frivillig tilbagevenden, herunder bl.a. modtagelse i hjemlandet, relevant træning og begrænset støtte til start af egen virksomhed.

Rådet opfordrer de relevante fora til at foretage yderligere undersøgelser af frivillig tilbagevenden med henblik på, navnlig at:

- Lette udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne, herunder vedrørende anvendelsen af programmer for frivillig tilbagevenden som et alternativ til tvangsmæssig udsendelse.
- Identificere muligheder for at styrke det praktiske samarbejde mellem medlemsstaterne og relevante tredjelande, internationale organisationer og ngo'er, herunder ved fælles projekter, forskning og evaluering.
- Gøre optimal brug af de muligheder for finansiel støtte, som Fællesskabet stiller til rådighed i forhold til frivillig tilbagevenden.

3. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter konklusionerne vedrørende frivillig tilbagevenden.

Fra regeringens side lægges vægt på frivillig tilbagevenden som et vigtigt element i udsendelses- og repatrieringspolitikken. Regeringen finder, at øget fokus på frivillig tilbagevenden i EU-sammenhæng vil kunne tilføre merværdi til de enkelte medlemsstaters arbejde med repatriering og udsendelse, ligesom der vil kunne drages nytte af erfaringsudveksling.

4. Generelle forventninger til andre landes holdning

Medlemsstaterne forventes at støtte konklusionerne.

5. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 22. september 2005.

6. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

7. Nærhedsprincippet

Da der ikke er tale om en retsakt, har nærhedsprincippet ikke relevans for nærværende sag.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Sagen skønnes endvidere hverken at få samfundsøkonomiske, miljømæssige eller beskyttelsesmæssige konsekvenser.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 19): Direktiv og to forslag til henstillinger, der skal lette tredjelandstatsborgeres indrejse med henblik på videnskabelig forskning i Det Europæiske Fællesskab.* KOM (2004) 178 endelig

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Resumé:

Kommissionen har den 24. marts 2004 fremsat et forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning. Direktivforslaget har til formål at fastsætte regler for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning, når der er indgået en værtaftale mellem forskeren og en forskningsinstitution.

Danmark støtter udarbejdelsen af ensartede retningslinjer for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold i medlemsstaterne med henblik på forskning. Der blev på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. november 2004 opnået politisk enighed om direktivet, og direktivet ventes formelt vedtaget på rådsmødet den 12. oktober 2005 eller på et kommende rådsmøde. Direktivforslaget skønnes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget til direktiv har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 24. marts 2004 et forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning og et forslag til Rådets henstilling med henblik på at lette forskeres indrejse samt et forslag til Rådets henstilling om lettelse af medlemsstaternes udstedelse af ensartet visa til kortvarigt ophold for forskere fra tredjelande, som rejser inden for Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning (KOM (2004)178 endelig).

Direktivforslaget og de to forslag til henstillinger er tidligere blevet behandlet på tre forskellige rådsmøder. De to henstillinger forventes vedtaget på rådsmødet den 12. oktober eller et kommende rådsmøde. Der henvises i den forbindelse til kommenteret dagsorden af 26. maj 2004 forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 og kommenteret dagsorden af 24. juni 2004 forud for rådsmødet (miljø) den 28. juni 2004. I det følgende behandles alene direktivforslaget.

Kommissionens direktivforslag er fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 63, stk. 3, litra

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

a, og artikel 63, stk. 4. Direktivet skal i henhold til EF-traktatens artikel 67, nr. 1, vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. november 2004 *blev* der opnået *politisk* enighed om *direktivforslaget*.

Direktivet ventes vedtaget som et a-punkt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12. oktober 2005 eller et kommende rådsmøde.

2. Indhold

Direktivforslaget har til formål at fastsætte regler for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning, når der er indgået en værtaftale mellem forskeren og en forskningsinstitution.

Efter direktivets *artikel 5* skal en forskningsinstitution godkendes af medlemsstatens myndigheder som en institution, der kan indgå værtaftaler med forskere. For at kunne opnå godkendelse skal forskningsinstitutionen dokumentere, at institutionen rent faktisk udfører forskning, og *det enkelte medlemsland kan vælge at kræve i overensstemmelse med national lovgivning, at forskningsinstitutionen påtager sig det finansielle ansvar for de forskere, som de indgår værtaftaler med, både for så vidt angår udgifter under opholdet som udgifter i forbindelse med hjemrejsen. Såfremt der pålægges forskningsinstitutionerne et finansielt ansvar for forskeren udløber dette seks måneder efter værtaftalens ophør og forskningsinstitutionen kan ikke længere drages til finansielt ansvar for forskeren.*

Artikel 6 fastsætter, at forskningsinstitutionen og forskeren skal indgå en værtaftale. Betingelserne for, at der kan indgås en værtaftale, er, at forskningsprojektet er godkendt i forskningsinstitutionen, og at de nødvendige finansielle ressourcer er tilvejebragt. Forskeren skal dokumentere at have de fornødne faglige kvalifikationer i forhold til forskningsprojektet. Forskeren skal råde over tilstrækkelige midler til ikke at blive en byrde for det sociale system i medlemsstaten og skal aflønnes på tilsvarende vilkår som andre forskere. Endelig skal forskeren råde over en sygeforsikring.

Artikel 7 fastslår, at når der er indgået en værtaftale, skal den pågældende forsker have udstedt en opholdstilladelse, hvis den pågældende har gyldige rejsedokumenter, har en erklæring fra forskningsinstitutionen vedrørende de finansielle forhold, og hvis forskeren ikke er til fare for den offentlige orden og sikkerhed.

Efter artikel 9 skal en medlemsstat, *hvis* den beslutter at tillade forskerens familiemedlemmer indrejse og ophold, som udgangspunkt udstede en opholdstilladelse med en varighed svarende til gyldighedsperioden for forskerens opholdstilladelse. Udstedelse af opholdstilladelse til forskerens

familiemedlemmer må ikke gøres afhængig af, at forskeren har opholdt sig en vis periode på medlemsstatens område.

Efter artikel 12 skal forskeren under sit ophold ligebehandles med medlemsstatens egne statsborgere for så vidt angår anerkendelse af eksamensbeviser, arbejdsvilkår, social sikring, skattefordele og adgang til samt levering af goder og tjenesteydelser, som står til rådighed for offentligheden.

Efter artikel 13 skal en forsker, der har fået udstedt en opholdstilladelse efter direktivet som forsker i en medlemsstat, have mulighed for på grundlag af opholdstilladelsen og gyldige rejsedokumenter at tage ophold i en anden medlemsstat med henblik på at udføre en del af forskningsprojektet dér. *Hvis forskeren opholder sig i en anden medlemsstat i en periode på op til tre måneder, kan forskningen udføres på grundlag af den værtsaftale, der er indgået i den første medlemsstat, forudsat at forskeren har tilstrækkelige økonomiske midler og ikke udgør en trussel mod den offentlige orden og sikkerhed. Forbliver forskeren i mere end tre måneder, kan medlemsstaten kræve, at der indgås en ny værtsaftale i overensstemmelse med artikel 6 og 7.*

3. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark *har støttet* udarbejdelsen af ensartede retningslinjer for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold i medlemsstaterne med henblik på forskning.

Regeringen tager vedtagelsen af direktivet til efterretning.

4. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der blev på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. november 2004 opnået politisk enighed om direktivet. Direktivforslaget forventes endeligt vedtaget på rådsmødet den 12. oktober 2005 eller på et kommende rådsmøde.

5. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 24. maj 2004. Sagen har endvidere været sendt i skriftlig høring i SPAIS forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. november 2004.

For så vidt angår de spørgsmål, som *blev drøftet* på rådsmødet den 19. november, har Institut for Menneskerettigheder anført, at man ikke har haft mulighed for at fremkomme med bemærkninger indenfor den fastsatte tidsramme.

Sagen har endvidere været sendt i skriftlig høring hos EF-Specialudvalget for forskning. Ved høringsfristens udløb den 21. april 2004 var der indkommet følgende svar:

Akademikernes Centralorganisation (AC), som noterer sig, at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af direktivet, og at det ikke vil blive anvendt i Danmark, er principielt af den holdning, at der i videst muligt omfang skal være mulighed for, at vidensarbejdere fra tredjelande tager ophold og arbejder i Danmark. AC peger på, at akademikerarbejdsløsheden er stor i Danmark, og at problemet ikke synes at være mangel på forskere, men mangel på midler til at ansætte forskere i faste stillinger. Man peger på, at der ikke må opstå en kategori af forskere, som det er attraktivt for institutionerne at ansætte, fordi de er billigere eller mere fleksible. Der peges endvidere på, at forskningsorganisationerne efter direktivforslaget binder sig til at påtage sig det finansielle ansvar for de forskere, som forskningsorganisationerne indgår aftaler med, hvilket kan give forskningsinstitutionerne økonomiske vilkår, som kan være usikre at vurdere. I relation til godkendelse af de forskningsorganisationer, som kan indgå værtsaftaler, foreslår AC, at et organ inden for Lov om Forskningsrådgivning bruges som høringsorgan.

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole har den opfattelse, at såfremt Danmark skulle vælge at gennemføre tilsvarende regler i dansk ret, vil det medføre et udvidet ansvar for forskningsorganisationer ved ansættelse af gæsteforskere fra tredjelande, som økonomisk vil kunne være uoverskueligt for forskningsorganisationen, hvis gæsteforskeren bliver syg. Højskolen finder ligeledes, at det i forhold til dansk retspraksis er ualmindeligt, at en forskningsorganisation kan blive holdt økonomisk ansvarlig for en gæsteforskers ulovlige handlinger, eksempelvis ulovligt ophold i landet.

København Universitet (KU) anfører, at det må være i dansk interesse at fremme forskermobiliteten og forbedre universiteternes stilling i den tiltagende internationale konkurrence. Mere enkle regler og procedurer vil harmonere med den nye universitetslov og set ud fra et universitetssynspunkt, kan der kun være interesse for, at Danmark gennemfører regler, der svarer til de regler, det endelige direktiv kommer til at indeholde. KU er betænkelig ved en ordning, hvor forskningsorganisationen skal garantere at ville påtage sig ansvaret for forskerens opholds-, sundheds- og hjemrejseudgifter, men lægger dog til grund, at "opholdsudgifterne" er dækket af en almindelig overenskomstmæssig løn, ligesom sygeforsikring må være dækket af den almindelige danske sygesikringsordning. KU finder det ønskeligt, at ordningen også kommer til at omfatte gæstelærere, uden at disse indgår i et forskningsprojekt.

Syddansk Universitetet støtter direktivet og rådshenstillingerne og finder, at Danmark snarest muligt bør gennemføre anbefalingerne i rådshenstillingerne.

Universitetet hilser det især velkommen, at opholdstilladelsen efter direktivforslaget skal udstedes højest 30 dage efter ansøgning og at der ikke skal søges særskilt arbejdstilladelse. Ligeledes anses det for glædeligt, at der tages skridt til at lette rejser til et eller flere EU-lande under gæsteopholdet, og at opholdstilladelsen kan forlænges uendeligt under hensyntagen til værtsaftalen.

Aalborg Universitet støtter direktivet og henstiller, at Danmark i videst mulig omfang følger direktivets formål, selvom direktivet er omfattet af det danske forbehold. Universitetet peger på, at forskningsorganisationen ikke kan gribe ind over for en forsker, der ikke overholder modtagelsesaftalen, men anfører samtidig, at man i den henseende ikke har oplevet problemer i praksis. Universitetet finder, at det ville være en forbedring, hvis opholdstilladelsen kunne gives for mere end ét år ad gangen. Det findes positivt, at der lægges op til en sagsbehandlingstid på 30 dage, og at indrejse og ophold for familiemedlemmer efter rådshenstillingerne skal lattes.

6. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet vedtog den 1. april 2005 sin udtalelse om direktivforslaget.

Europa-Parlamentet er generelt positiv over for direktivforslaget.

Europa-Parlamentet har blandt andet fremsat forslag om, at direktivet skal give adgang til familiesammenføring, idet dette ifølge Parlamentet er afgørende for fremme af forskermobilitet. Endvidere har Parlamentet peget på, at det burde være muligt at indgå mere end én værtsaftale for at opnå et reelt fælles forskningsområde i Europa.

Europa-Parlamentets forslag er ikke imødekommet, dog er en række forslag fra Parlamentet til mindre justeringer af teksten medtaget

7. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i sit forslag anført, at betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning i dag er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat. Hovedformålet med direktivet er at fastlægge en harmoniseret retlig ramme for tredjelandsstatsborgernes indrejse og ophold med henblik på forskning for at sikre, at Europa fortsat kan tiltrække højt kvalificerede forskere og nå målsætningen om, at medlemsstaterne skal investere 3 % af bruttonationalproduktet i forskning. Direktivforslaget fastsætter kun hovedprincipperne og på en række områder overlades det til medlemsstaterne at vælge, hvordan direktivet bedst kan gennemføres i de enkelte medlemsstaters lovgivning.

Det skønnes, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til direktiv har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

Såfremt regler svarende til direktivforslagets regler ønskes gennemført i dansk ret, skønnes dette på det foreliggende grundlag ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser. Det kan ikke på nuværende tidspunkt vurderes, hvorvidt en gennemførelse i dansk ret vil kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 og den 8. juni 2004, forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 17. – 18. maj 2004 *og forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. november 2004*, og for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004, den 8. juni 2004 *og den 19. november 2004*. Endvidere er Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg orienteret om sagen ved aktuelt notat oversendt forud for rådsmødet (miljø) den 28. juni 2004.

Dagsordenspunkt 20): Europa-Parlamentets og Rådets kommende forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold.* (KOM (2004) 835 endelig)

Nyt notat.

Resumé:

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold har til formål at forbedre udvekslingen af visumoplysninger mellem Schengen-landene med henblik på blandt andet at forebygge trusler mod medlemsstaternes indre sikkerhed, lette bekæmpelsen af ulovlig indvandring, og bistå med identifikation og tilbagesendelse af indvandrere uden lovligt ophold.

Forslaget skønnes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Danmark deltager ikke i vedtagelsen af forslaget, jf. Protokollen om Danmarks Stilling. Da forslaget udgør en udbygning af Schengen-reglerne, følger det af Protokollen om Danmarks Stilling, at Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen træffer afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre afgørelsen i dansk ret. En eventuel tilslutning til forordningen på mellemstatsligt grundlag vil, som forslaget foreligger, medføre ændringer i udlændingeloven. En sådan tilslutning vil endvidere medføre statsfinansielle konsekvenser, som dog på nuværende tidspunkt ikke kan fastlægges fuldt ud.

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at der oprettes et system, der forbedrer udvekslingen af oplysninger om visa mellem Schengen-landene. Endvidere støtter regeringen oprettelsen af et system, der er med til at forbedre sikkerheden i Schengen-landene, og som gør myndighederne i stand til med størst mulig sikkerhed at identificere de personer, man ikke ønsker at give tilladelse til indrejse, samt bistår med identifikation og tilbagesendelse af ulovlige indvandrere. De øvrige medlemslande forventes generelt at bakke op om forslaget.

1. Indledning

På baggrund af en række konklusioner fra Det Europæiske Råds (DER) møder, første gang i Laeken (2001) og senest i Bruxelles (2004), vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004 et sæt konklusioner om visuminformationssystemet (VIS) indeholdende Rådets forventninger til indhold og opbygning af VIS. Herudover vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 en beslutning om etableringen af VIS med

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

henblik på at sikre et retsgrundlag for Kommissionens tilpasning af sit budget i forbindelse med samarbejdet herom med Europa-Parlamentet.

Kommissionen har den 28. december 2004 fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om VIS og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold.

Kommissionens forslag er fremsat under henvisning til EF-traktatens artikel 62, nr. 2), litra b), nr. ii), og artikel 66, og skal vedtages med kvalificeret flertal i overensstemmelse med proceduren for fælles beslutningstagen med høring af Europa-Parlamentet, jf. EF-Traktatens artikel 251.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Det fremgår af forordningsforslagets præambel, at der er tale om et forordningsforslag til udbygning af Schengen-reglerne.

Forordningsforslaget fastlægger reglerne for etablering og anvendelse af en fælles europæisk database, der skal indeholde oplysninger om visumsager.

På et kommende rådsmøde (retlige og indre anliggender) forventes forslaget til forordning vedtaget.

2. Indhold

2.1. Generelle bestemmelser

Forordningsforslaget fastlægger formålet med visuminformationssystemet (VIS), samt funktionerne i og ansvaret for VIS. Endvidere fastlægger forslaget betingelser og procedurer for udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om ansøgninger om visa til kortvarigt ophold og om afgørelser, som træffes i forbindelse hermed, herunder afgørelser om hvorvidt et visum skal annulleres, inddrages eller forlænges.

Ifølge forordningsforslagets artikel 1 er formålet med VIS at forbedre administrationen af den fælles visumpolitik, det konsulære samarbejde og konsultationerne mellem de centrale konsulære myndigheder ved at lette udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne om visumansøgninger og om afgørelser i forbindelse hermed med henblik på at:

- Forebygge trusler mod de enkelte medlemsstaters indre sikkerhed
- Forebygge omgåelse af kriterierne for afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen
- Lette bekæmpelsen af svig
- Lette kontrollen ved kontrolstederne ved de ydre grænser og inden for medlemsstaternes område
- Bistå med identifikation og tilbagesendelse af ulovlige indvandrere
- Lette anvendelsen af forordning (EF) nr. 343/2003 (Dublin-forordningen)

Forordningsforslagets artikel 2 definerer en række begreber, der anvendes i forslaget, herunder ord som "visummærkat", "visummyndigheder", "ansøgningsskema" og "ansvarlig medlemsstat".

Forordningsforslaget fastlægger i artikel 3 kategorierne af oplysninger, der kan registreres i VIS. Disse er i det væsentligste alfanumeriske oplysninger (oplysninger, der indeholder bogstaver og tal, for eksempel navn og fødselsdato), fotografier og fingeraftryk.

I forslaget artikel 4 fastlægges, hvem der skal have adgang til at indlæse, ændre og slette oplysninger i VIS, og hvem der alene skal have adgang til at søge oplysninger. Adgang til førstnævnte gives kun til bemyndigede medarbejdere i visummyndighederne, mens adgang til at søge – ud over visummyndighederne – gives til bemyndigede medarbejdere i grænsekontrolmyndigheder, asylmyndigheder og politi. Søgeadgangen er begrænset til det omfang, oplysningerne er nødvendige for udførelsen af specifikke arbejdsopgaver, der er nærmere beskrevet i artikel 13-19.

2.2. Visummyndighedernes indlæsning og anvendelse af oplysninger

Visummyndighedernes forpligtelser og procedurer for indlæsning samt anvendelse af oplysningerne fremgår af forordningsforslagets kapitel 2, artikel 5-15. Det præciseres, hvilke oplysninger der skal indlæses ved registrering af visumansøgningen, og hvilke oplysninger der skal tilføjes, når der er truffet afgørelse om at udstede, give afslag på, annullere, inddrage eller

forlænge et visum, eller afvise at behandle ansøgningen. Endvidere fastsættes bestemmelser om visummyndighedernes brug af oplysninger i forbindelse med rapportering og statistikker.

2.2.1. Registrering af oplysninger i VIS

I forslaget artikel 5 fastlægges procedurerne for indlæsning af oplysninger om ansøgningen. Visummyndigheden skal således straks ved modtagelsen af en ansøgning oprette et ansøgningsdossier i VIS og i den forbindelse kontrollere, om en medlemsstat tidligere har registreret en ansøgning fra den pågældende ansøger. I bekræftende fald skal det nye ansøgningsdossier forbindes med det foregående.

Når visummyndigheden indlæser en ansøgning skal ifølge artikel 6 en række nærmere bestemte oplysninger om ansøgeren registreres, herunder navn, køn, fødselsdato og –sted, oplysninger om personen, der har udstedt invitation eller er forpligtet til at dække leveomkostningerne under opholdet, fotografi samt fingeraftryk.

Hvis en af medlemsstaterne i overensstemmelse med Schengenkonventionens artikel 17, stk. 2, kræver høringer mellem de centrale myndigheder, før visum udstedes, indlæser visummyndigheden ifølge forslaget artikel 7 yderligere oplysninger fra ansøgningskemaet i VIS, herunder oplysninger om rejsens formål, ankomst- og afrejsedato, første indrejsested, samt nuværende beskæftigelse og arbejdsgiver.

Hvis visummyndigheden har truffet afgørelse om at udstede visum, tilføjes ifølge forslaget artikel 8 yderligere oplysninger til ansøgningsdossieret, herunder statusoplysninger, som viser, at visum er udstedt, oplysninger om, hvilken myndighed der har udstedt visummet, dato, sted og visumtype.

Det fremgår af forslaget artikel 9, at hvis visummyndigheden afviser at behandle ansøgningen, skal en række oplysninger tilføjes i det oprettede ansøgningsdossier, herunder statusoplysninger, som viser, at man har afvist at behandle ansøgningen, og oplysninger om, hvilken myndighed der har afvist at behandle ansøgningen.

Ifølge forslaget artikel 10 skal visummyndigheden, hvis der træffes afgørelse om afslag på visum, tilføje oplysninger i ansøgningsdossieret om, at der er givet afslag, hvilken myndighed der har givet afslag, samt hvor og hvornår. Endvidere skal begrundelsen for afslaget angives.

Det fremgår af forslaget artikel 11, at hvis visummyndigheden træffer afgørelse om at annullere eller inddrage et visum, skal oplysninger herom tilføjes ansøgningsdossieret, herunder hvor og hvornår dette er sket, hvilken myndighed der har gjort det og begrundelsen herfor.

Tilsvarende skal en forlængelse af et visum ifølge artikel 12 registreres i VIS blandt andet med oplysninger om, hvilken myndighed der har forlænget visummet, perioden for forlængelsen samt begrundelsen for at forlænge.

2.2.2. Anvendelse af oplysningerne i VIS

Ifølge forslaget artikel 13 skal den kompetente visummyndighed konsultere VIS med henblik på at behandle ansøgninger og træffe afgørelser i forbindelse hermed. I den forbindelse skal visummyndigheden have adgang til at søge på blandt andet ansøgningsnummeret, navn, efternavn, fødested, pasnummer, foto, fingeraftryk eller nummer på tidligere udstedte visummærkater. Hvis søgningen viser, at ansøger er registreret i VIS, gives visummyndigheden med henblik på behandling af den aktuelle sag adgang til det pågældende ansøgningsdossier og den eller de dertil knyttede ansøgningsdossierer.

VIS kan endvidere ifølge forslaget artikel 14 anvendes til høringer og anmodninger om dokumenter. Høringer, der foretages af andre medlemslandes centrale myndigheder i medfør af Schengenkonventionens artikel 17, stk. 2, forinden visum udstedes, kan sendes via VIS ved at sende høringsanmodningen til VIS med angivelse af ansøgningsnummer og den eller de medlemsstater, der skal høres. VIS videresender anmodninger til den eller de anførte medlemsstater, der herefter sender svar retur til VIS, som videresender til den anmodende medlemsstat.

Nævnte procedure kan endvidere anvendes i forbindelse med fremsendelse af andre meddelelser, herunder i forbindelse med det konsulære samarbejde samt anmodninger om fremsendelse af kopier af rejsedokumenter og andre dokumenter til brug for en ansøgning.

Endelig har visummyndighederne ifølge artikel 15 udelukkende med henblik på rapportering og statistikker adgang til at konsultere en række oplysninger i VIS.

2.3. Andre myndigheders anvendelse af oplysninger

I forordningsforslagets kapitel 3, artikel 16-19, fastsættes betingelserne og procedurerne for andre myndigheders end visummyndighedernes anvendelse af oplysningerne i VIS, herunder med henblik på kontrol af visa, identifikation og tilbagesendelse af ulovlige indvandrere, fastsættelse af ansvaret for asylansøgninger og behandling af asylansøgninger. De omhandlede myndigheder har alene adgang til søgning i og konsultation af VIS og ikke adgang til indlæsning, opdatering, rettelser eller sletning af oplysninger.

Forslagets artikel 16 fastlægger således, at grænsekontrolmyndighederne og de myndigheder, der har kompetence til at foretage kontrol inden for

medlemsstatens område, kan søge i og konsultere VIS på baggrund af nærmere angivne søgekriterier. Med artikel 17 gives de kompetente indvandringsmyndigheder med henblik på identifikation og tilbagesendelse af ulovlige indvandrere adgang til at søge i og konsultere VIS, og i artikel 18 og 19 gives asylmyndighederne adgang til søgning i og konsultation af VIS med henblik på at træffe afgørelse i relation til forordning (EF) nr. 343/2993, Dublin-forordningen.

2.4. Lagring og ændring af oplysninger

I forordningsforslaget kapitel 4, artikel 20-22, fastlægges reglerne for lagring og ændring af de oplysninger, der er registreret i VIS.

I artikel 20 fastlægges således en lagringsperiode på 5 år. Efter udløb af denne periode sletter VIS automatisk ansøgningsdossieret. I artikel 21 fastlægges det, at det kun er den ansvarlige medlemsstat, det vil sige den, der har oprettet sagen, der kan ændre, supplere eller slette oplysninger om en given person i VIS. Endelig fastlægger artikel 22, at oplysninger i VIS om en person, der har fået statsborgerskab i en af medlemsstaterne inden udløb af de fem år, på baggrund af orientering herom slettes fra VIS af det medlemsland, der har oprettet sagen.

2.5. Drift og ansvar

I forordningsforslaget kapitel 5, artikel 23-29, fastlægges ansvaret for VIS, herunder ansvaret for den operationelle forvaltning af VIS og for anvendelsen af oplysninger og datasikkerhed, og der fastsættes regler om erstatningsansvar, registre og sanktioner.

Artikel 23 fastlægger således, at Kommissionen er ansvarlig for oprettelsen og driften af det centrale visuminformationssystem og kommunikationslinjerne mellem den centrale del og de nationale grænseflader. Medlemsstaternes tilsvarende ansvar fastlægges i artikel 24, hvorefter medlemsstaterne er ansvarlige for udvikling eller tilpasningen og driften af det nationale system, der forbindes med den centrale del af VIS via den nationale grænseflade. Omkostningerne til de nationale systemer afholdes endvidere af medlemsstaterne.

Artikel 25 fastlægger, at medlemsstaterne skal sikre, at oplysningerne behandles på lovlige vis, herunder i forbindelse med indsamling og fremsendelse. Den ansvarlige medlemsstat skal endvidere, jf. artikel 26, garantere oplysningernes sikkerhed, blandt andet med henblik på at forhindre, at uautoriserede personer får adgang til de nationale anlæg og forhindre, at oplysninger læses eller kopieres af uautoriserede personer. Ifølge artikel 27 pålægges en medlemsstat erstatningsansvar for skader som følge af medlemsstatens eventuelle ulovlige behandling af oplysningerne.

I artikel 28 og 29 etableres en forpligtelse til henholdsvis at føre registre over alle behandlinger af oplysninger i VIS, samt til at fastsætte sanktioner for overtrædelse af forordningen med hensyn til databeskyttelse.

2.6. Rettigheder og tilsyn med hensyn til databeskyttelse

Forordningsforslagets kapitel 6, artikel 30-35, vedrører rettigheder og tilsyn med hensyn til databeskyttelse. Direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger finder anvendelse på medlemsstaternes behandling af personoplysninger, og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger finder anvendelse på Kommissionens aktiviteter med hensyn til beskyttelse af personoplysninger. Begge retsakter finder fuldt ud anvendelse på VIS-forordningen. Samtidig præciserer bestemmelserne i dette kapitel en række punkter vedrørende beskyttelse af den registreredes rettigheder og den rolle, som de nationale tilsynsmyndigheder og den uafhængige tilsynsmyndighed spiller.

I artikel 30 etableres ansøgers og references (den person/virksomhed/organisation, der inviterer) ret til at blive informeret om blandt andet formålene med at behandle oplysningerne i VIS. Retten til indsigt i egne oplysninger, berigtigelse af ukorrekte oplysninger og sletning af ulovligt registrerede oplysninger fastlægges i artikel 31. Denne ret kan eventuelt udøves med bistand fra den nationale tilsynsmyndighed i databeskyttelsesanliggender (Datatilsynet), jf. artikel 32.

Endvidere fastlægges i artikel 33 retten til at anlægge sag eller indgive klage ved medlemsstaternes kompetente domstole, hvis den pågældende nægtes retten til at få berigtiget eller slettet ukorrekte eller ulovligt registrerede oplysninger.

Endelig fastlægges i artikel 34, at den nationale tilsynsmyndighed skal overvåge, at behandlingen af oplysninger i VIS foregår på lovlig vis, og ifølge artikel 35 skal den europæiske tilsynsførende for databeskyttelse, som er nedsat ved Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne, overvåge Kommissionens aktiviteter for at sikre, at de registrerede personers rettigheder ikke krænkes.

2.7. Afsluttende bestemmelser

Forordningsforslagets kapitel 7, artikel 36-41, vedrører gennemførelsen af forordningen, starten på fremsendelse af oplysninger, komitologi, kontrol og evaluering, ikrafttræden og anvendelse af forordningen.

Gennemførelsen af VIS skal ifølge artikel 36 ske i to faser. Funktionerne for behandling af alfanumeriske oplysninger (bogstaver og tal) og fotografier gennemføres senest den 31. december 2006, og funktionerne for behandling af biometriske data gennemføres senest den 31. december 2007.

Det bemærkes, at ifølge Rådets konklusioner om indsættelse af biometriske data i visa og opholdstilladelser vedtaget af Rådet for retlige og indre anliggender den 24. februar 2005 skal Kommissionen gøre alt for at fremskynde aktiveringen af biometri i den centrale del af VIS til 2006.

Ifølge artikel 37 og 38 starter idriftsættelsen af VIS, når de fem første medlemsstater er klar til at udveksle oplysninger, og de har meddelt Kommissionen dette. Kommissionen fastsætter datoen for idriftsættelsen. Ingen medlemsstat kan konsultere oplysninger i VIS, før den selv er klar til at indlæse oplysninger.

Det fremgår af artikel 39, at Kommissionen bistås af et udvalg, når den skal vedtage de nødvendige regler for den tekniske gennemførelse og udvikling af VIS.

To år efter idriftsættelsen af VIS og derefter hvert andet år skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om, hvordan VIS fungerer teknisk set. En samlet evaluering af VIS fremlægges efter fire år og derefter hvert fjerde år ligeledes af Kommissionen, jf. artikel 40.

Forordningen træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelse og anvendes fra den førømtalte dato fastsat af Kommissionen, når fem medlemslande har meddelt, at de er klar til at udveksle oplysninger i VIS, jf. artikel 41.

3. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at der oprettes et system, der forbedrer udvekslingen af oplysninger om visa mellem Schengen-landene, henset til at de fleste af de visa, der udstedes af Schengen-landene, har gyldighed til hele Schengen-området.

Regeringen støtter endvidere oprettelsen af et system, der er med til at forbedre sikkerheden i Schengen-landene, og som gør myndighederne i stand til med sikkerhed at identificere de personer, man ikke ønsker at give

tilladelse til indrejse. Den større sikkerhed i identificeringen er ligeledes med til at begrænse svig og anvendelsen af falske rejsedokumenter.

Endelig finder regeringen det hensigtsmæssigt, at der oprettes et system, hvorefter det bliver nemmere at identificere indvandrere uden lovligt ophold med henblik på tilbagesendelse, samt at anvendelsen af Dublin-forordningen om fastlæggelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en given asylansøgning, gøres mere effektiv.

4. Generelle forventninger til andre landes holdning

På baggrund af Det Europæiske Råds (DER) gentagne opfordringer og Haag-programmets omtale af oprettelsen af VIS har sagen høj prioritet blandt medlemsstaterne.

Forud for Kommissionens fremsættelse af forordningsforslaget vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) et sæt konklusioner om retningslinjerne for oprettelsen af VIS, jf. Rådets konklusioner om visuminformationssystemet (VIS) af 19. februar 2004. Herudover vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004 en beslutning om indførelse af visuminformationssystemet (VIS), (2004/512/EF).

Der forventes på den baggrund generel opbakning til forordningsforslaget.

Visse medlemslande kan imidlertid forventes at lægge vægt på en længere lagringsperiode end de fem år, der er lagt op til i forslaget, og der kan forventes drøftelser af, hvilke oplysninger, der skal registreres i VIS i forbindelse med oprettelsen af et ansøgningsdossier. Endelig kan der forventes drøftelser af, hvorvidt VIS skal omfatte visa udstedt med henblik på længerevarende ophold, der udstedes på baggrund af nationale regler og derfor ikke er medtaget i Kommissionens udkast til forordning.

5. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 22. september 2005.

6. Europa-Parlamentet

Kommissionen har sendt forslaget til forordning til Europa-Parlamentet samtidig med oversendelsen til Rådet med henblik på Europa-Parlamentets stillingtagen til forslaget i overensstemmelse med proceduren for fælles beslutningstagen, jf. EF-traktatens artikel 251.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet rapport om dets stillingtagen til forslaget.

7. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i begrundelsen for forslaget til forordning, at formålene med forordningen, hvorefter der skal oprettes et fælles system og fælles procedurer for udveksling af visumoplysninger mellem medlemsstaterne, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor på grund af foranstaltningens omfang og virkninger bedst gennemføres på fællesskabsplan.

Kommissionens aktiviteter er begrænset til oprettelse og vedligeholdelse af det centrale visuminformationssystem, de nationale grænseflader og kommunikationsinfrastrukturen mellem det centrale VIS og de nationale grænseflader, mens kompetencen for de nationale systemer fortsat ligger hos de enkelte medlemsstater. Forordningsformen er valgt, fordi det er nødvendigt at vedtage en almenyldig retsakt, som er bindende i alle enkeltheder og finder direkte anvendelse i medlemsstaterne.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens bemærkninger for så vidt angår nærhedsprincippet, idet oprettelsen af et fælles system for udveksling af oplysninger kræver fælles regler for, hvilke oplysninger der skal indlægges med henblik på at få et ensartet sammenligningsgrundlag. Sådanne fælles regler kan alene vedtages på fællesskabsniveau.

Herudover er det alene oprettelsen og vedligeholdelsen af den centrale enhed, der skal varetages af Kommissionen, mens kompetencen til tilpasning eller oprettelse af de nationale systemer, samt vedligeholdelsen af disse, ligger hos medlemsstaterne. Der fastholdes således en national kompetence over nationale data.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelsen af forordningen vil hverken få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen, og forordningen ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

En tilknytning til forordningen på mellemstatsligt grundlag skønnes at ville få lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. For så vidt angår de lovgivningsmæssige konsekvenser drejer det sig, som forslaget foreligger, om ændringer i udlændingeloven.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser af dansk deltagelse i VIS blev Folketingets Europaudvalg orienteret herom forud for Rådets beslutning af 8. juni 2004 om indførelse af VIS (2004/512/EF).

Udgifter til national gennemførelse af VIS

Etablerings- og driftsudgifterne til tilpasning af det nationale visumsystem dækkes af de enkelte medlemsstater. Implementeringen og driften af visuminformationssystemet vil medføre statsfinansielle konsekvenser af et omfang, som på nuværende tidspunkt dog endnu ikke er fuldt fastlagt.

Folketingets Finansudvalg vil blive anmodet om at give sin tilslutning til afholdelse af udgifterne til den nationale gennemførelse af VIS.

Udgifter til gennemførelse af den centrale del af VIS

Ved en beslutning om dansk tilslutning på mellemstatsligt grundlag til forordningen om VIS vil der være statslige merudgifter i form af dansk medfinansiering af opbygningen og driften af den centrale del af VIS.

Uden en tilslutning ville Danmark således have modtaget en refusion af det danske EU-bidrag svarende til en forholdsmæssig andel af EU's udgifter vedrørende VIS.

Det danske bidrag beregnes på grundlag af den generelle finansieringsnøgle for EU's budget, svarende til et bidrag på ca. 2 % af udgifterne.

For årene 2004-2006 er på EU-budgettet afsat 30 mio. euro til udviklingen af første fase af VIS. Det vil sige udviklingen af et system, der indeholder digitaliserede fotos og alfanumeriske oplysninger. Dansk bidrag frem til 2006 vil dermed udgøre i størrelsesordenen samlet op til knap 4,5 mio. kr., afhængigt af tidspunktet for tilslutning og beslutning vedrørende medfinansiering af etableringsudgifter før tilslutning.

For perioden 2007-2013 har Kommissionen lagt op til at afsætte 64 mio. euro på EU budgettet til investeringsomkostninger med henblik på indlæggelse af biometriske oplysninger i VIS, samt 33 mio. euro til driftsomkostninger. Baseret på Kommissionens udspil vil dansk bidrag fra 2007-2013 udgøre i størrelsesordenen samlet omkring 14,5 mio.kr. eller godt 2 mio.kr. årligt.

På visse punkter må det forventes, at medlemsstaterne under forhandlingerne vil fremsætte forslag til ændringer, der kan føre til justeringer af ovennævnte beløbsangivelser.

Sagen skønnes ikke at få samfundsøkonomiske, miljømæssige eller beskyttelsesmæssige konsekvenser.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Forordningsforslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13. juni 2002 blev Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik orienteret om Rådets retningslinjer til Kommissionen med henblik på udarbejdelse af en rapport om indførelse af et visuminformationssystem (VIS).

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003 blev Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik orienteret om Kommissionens rapport om indførelse af et visuminformationssystem (VIS).

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik blev endvidere orienteret om konklusioner om udviklingen af visuminformationssystemet (VIS) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. – 19. december 2003 og forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004.

Endelig blev Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik orienteret om Rådets beslutning om etablering af VIS forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004.

Et grundnotat om forordningsforslaget er henholdsvis den 22. og 23. august 2005 sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.